

СОВЕТ ЗА ЕТИКА ВО МЕДИУМИТЕ НА МАКЕДОНИЈА

Извештај за активностите на Советот за етика во медиумите на Македонија јануари – декември 2017 година

Ул. Метрополит Теодосиј Гологанов 54/2
1000 Скопје Македонија

www.semm.mk info@semm.mk 0038923222595

СОВЕТ ЗА ЕТИКА ВО МЕДИУМИТЕ НА МАКЕДОНИЈА

СОДРЖИНА

- 1. ВОВЕД**
- 2. ПРЕГЛЕД НА АКТИВНОСТИТЕ НА СОВЕТОТ ВО ПЕРИОДОТ ЈАНУАРИ – ДЕКЕМВРИ 2017 ГОДИНА**
 - 2.1 Промотивни активности, информирање на јавноста и истражувања и анализи**
 - 2.2 Редовни активности на Комисијата за жалби, процес на медијација и одлучување**
 - 2.3 Спроведување истражувања и анализи**
 - 2.4 Локална, регионална и меѓународна соработка**
 - 2.5 Активности за стратемиско планирање**
 - 2.6 Градење на капацитетите на СЕММ**
- 3. ИДНИ АКТИВНОСТИ НА СОВЕТОТ ЗА ЕТИКА ВО МЕДИУМИТЕ**

СОВЕТ ЗА ЕТИКА ВО МЕДИУМИТЕ НА МАКЕДОНИЈА

1. ВОВЕД

Советот за етика во медиумите на Македонија во текот на изминатата година своите активности, главно, ги фокусираше во следниве сегменти:

- Промотивни активности, информирање на јавноста и истражувања и анализи
- Редовни активности на Комисијата за жалби, процес на медијација и одлучување
- Спроведување на истражувања и анализи
- Локална, регионална и меѓународна соработка
- Активности за стратешко планирање
- Градење на капацитетите на СЕММ.

Поддршка за функционирањето на СЕММ и за реализација на активностите во 2017 година беше добиена од следниве донатори: Амбасадата на Кралството Холандија (преку двогодишен институционален грант, чија реализација започна во август 2017 година), УНЕСКО Париз (преку едногодишен акциски грант), Швајцарската агенција за развој и соработка преку Програмата ЦИВИКА (со двегодишен институционален грант, од март 2016 до март 2018 година).

СОВЕТ ЗА ЕТИКА ВО МЕДИУМИТЕ НА МАКЕДОНИЈА

2. Преглед на активностите на Советот во периодот јануари – декември 2017 година

2.1 Промотивни активности, информирање на јавноста и истражувања и анализи

Креирани се различни информативно - промотивни материјали, вклучувајќи:

Анализа која се фокусира на следново: (1) преглед на состојбата со законските одредби во РМ во однос на функционирањето на Интернетот; (2) препораки на меѓународните професионални организации во однос на професионалната работа на онлајн медиумите; (3) преглед на компаративни искуства во однос на прашањето околу саморегулирањето или регулирањето на работата на онлајн медиумите.

Потоа, публикација *„Известување во интерес на јавноста - Заштитата на етичките принципи на известувањето низ работата на Комисијата за жалби и оплаки“*, која го сублимира работењето на Комисијата за жалби при СЕММ, како и *Преглед на искуства и практики од меѓународните совети за етика во медиумите*.

Освен тоа, организирани се и дебати во *Велес* (15 ноември) и *Тетово* (5 декември) со фокус врз саморегулацијата и улогата на медиумите за време на изборите, за процесот на поднесување жалби и работата на Комисијата за жалби. Исто така, организирани се *дебати со граѓански организации во сферата на човековите права* (февруари, 2017 година), како и со студентите на Институтот за комуникациски студии.

Континуирано се остварува комуникација со медиумите во различни форми, а во однос на прашања и теми од областа на дејствување на СЕММ.

Во мај 2017 година, СЕММ организираше конференција насловена како *„Медиумска саморегулација и етички предизвици во медиумите“*, со фокус на неопходноста од поддршка на саморегулацијата, забележаните отстапки од страна на медиумите, како и за

СОВЕТ ЗА ЕТИКА ВО МЕДИУМИТЕ НА МАКЕДОНИЈА

потребата од координација во справувањето со говорот на омраза во медиумите. На настанот учествуваа и Шефот на делегацијата на ЕУ Самуел Жбогар и амбасадароката на ОБСЕ Нина Суомалаинен.

2.2 Редовни активности на Комисијата за жалби, процес на медијација и одлучување

Комисијата редовно одржува седници, најмалку двапати или трипати месечно, а понекогаш, доколку постои потреба, сесиите се одржуваат и на ад хок основа. Во СЕММ во текот на 2017 година најчесто пријавувани случаи (односно 80 отсто) се однесуваат на околностите во кои медиумите го прекршиле членот 1 од Кодексот на новинарите, односно поради објавување неточни и непроверени информации или отсуство на доволно извори на информации. Од друга страна, 56 отсто од поднесените жалби се однесуваат на случаи во кои новинарот не прави разлика меѓу фактите и мислењата, веста и коментарот. Забележани се и случаи на непочитување на етничките, религиозните и културните различности во РМ (во 15 отсто од случаите), како и говор на омраза и поттикнување насилство и дискриминација по различни основи (во 13 отсто од случаите)

Членовите на Комисијата за жалби поддршка во својата работа добиваат и низ **редовна комуникација со колегите од советите за етика во регионот и од Алијансата за независни совети за етика во Европа.**

2.3 Локална, регионална и меѓународна соработка

СЕММ е членка на **Алијансата за независни совети за етика во медиумите во Европа (Alliance of Independent Press Councils of EUROPE-AIPCE)**. Притоа, Извршната канцеларија е во редовна комуникација со претставници на другите членки на Алијансата. Тоа во значителна мерка е од помош во работењето, со оглед на размената на информации, знаење, совети во решавањето одредени случаи, итн.

СОВЕТ ЗА ЕТИКА ВО МЕДИУМИТЕ НА МАКЕДОНИЈА

СЕММ, исто така, е во редовно соработка со професионалните медиумски организации во државата, координирајќи се околу значајни прашања поврзани со новинарската етика и професија, како и во однос на потребата од медиумски реформи.

Освен тоа, СЕММ е во редовна комуникација со советите за етика во регионот.

Во септември 2017 година, во Виена, Австрија, беше одржана работилница за размена на искуства со австрискиот Совет за етика. Во октомври 2017, претставници на СЕММ учествуваа на Годишното собрание на Алијансата за независни совети за етика во медиумите во Будимпешта, каде што го претставија досегашното работење и предизвиците со кои се соочува ова саморегулативно тело.

СЕММ го поддржа и формирањето на Советот за етика во медиумите во Албанија, а во текот на април/мај годинава се планираат заеднички активности со ова тело за саморегулација.

2.5 Активности за стратегиско планирање

Организирана е работилница за стратегиско комуницирање на Советот, што се реализираше во ноември, 2017 година, со учество на консултантот од Словенија Пеџа Ашанин Голе. Работилницата резултираше со комуникациска стратегија за СЕММ, во која се рефлектирани и вградени нејзината мисија, визија и цели.

По одржувањето на редовното годишно собрание во април 2017 година ажуриран е Стратегискиот план и стратешките документи на СЕММ, а се дискутираше и за одржливоста на СЕММ.

Во насока на сеопфатно адресирање на ова прашање, во текот на 2018 година ќе се реализира работилница со членовите на СЕММ и со вклучување меѓународни експерти, со цел да се разработи план за натамошните активности.

Совет за етика во медиумите на Македонија

Подготвени се и претставени Правила за прием на Интернет портали за членови во СЕММ.

2.6 Градење на капацитетите на СЕММ

Претставници на Комисијата за жалби и на Управниот одбор, во септември 2017 година, во Виена, Австрија, учествуваа на заедничка работилница за размена на искуства со австрискиот Совет за етика.

Во октомври 2017, претставници на СЕММ учествуваа на Годишното собрание на Алијансата за независни совети за етика во медиумите во Будимпешта, каде што го претставија досегашното работење и предизвици со кои се соочува.

2 Идни активности на Советот за етика во медиумите

Активностите на СЕММ во претстојниот период ќе бидат и понатаму фокусирани кон континуирано информирање на јавноста за надлежностите на ова тело.

Во соработка со новинарската и медиумската заедница, ќе се работи и на унапредување на етичката рамка, а особено во делот на известување на онлајн медиумите, и нејзина ефективна примена во медиумското известување.

Планирани се понатамошни активности за развивање на капацитетите на членовите на СЕММ, соработка со медиумите во едукацијата за прашања поврзани со примена на етиката во известувањето, објавување публикации и истражувања, организирање координативни средби со донаторите, итн.

Поради потребата да се креираат соодветни механизми за самоодржливост на организацијата, планирани се активности за организирање настани, како во партнерство со медиумите и локалните организации, така и со меѓународни експерти.

СЕММ планира активно да учествува и во преземање активности за зголемување на нивото на медиумска писменост меѓу граѓаните, со цел да се подобри разбирањето на медиумската

СОВЕТ ЗА ЕТИКА ВО МЕДИУМИТЕ НА МАКЕДОНИЈА

урога и придонесот во подобрување на новинарската работа. Во таа насока, СЕММ учествува во Мрежата за медиумска писменост што ја иницираше Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги.

Планирани се и идни настани со регионалните совети за етика, како и со совети од мрежата на АИПЦЕ.

